

**СУЧАСНІ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ
ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Давидченко І. Д.

Професійна підготовка в педагогічному закладі вищої освіти – це підготовка до різноманітної педагогічної діяльності в освітніх установах різних типів і рівнів. Незважаючи на різноманіття профілів педагогічної професії, загальне у них одне – підготовка компетентного, який володіє необхідними теоретичними та практичними знаннями, уміннями, педагога. Однак сьогодні необхідно привернути увагу до лінгвокультурології в освіті педагога, щоб забезпечити не тільки високий рівень професійної підготовки, а й підвищити «загальний» рівень культури, вивчити фіксацію в мові, етнотекстах і дискурсивній практиці духовної й матеріальної культури народу, тобто культурно значущої інформації збережених у колективній пам'яті народу символічних способів матеріального й духовного усвідомлення світу певним етносом, відтворених у його ідеях, схемах мислення й поведінки, системі етичних й естетичних цінностей, нормах, звичаях, обрядах, міфах, віруваннях, забобонах, побуті.

Метою дослідження є розгляд сучасних науково-методологічних підходів щодо формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

На рубежі тисячоліть на стику лінгвістики й культурології виникає нова наука – лінгвокультурологія, предметом дослідження якої стають ознаки культури народу, які відбилися і закріпились у мові [2, 3].

На підставі аналізу і узагальнення положень наукових праць (М. Алефіренко, А. Арутюнова, Д. Башуріна, В. Воробйова, О. Дортман, О. Зінов'єва, В. Кононенко, В. Красних, В. Маслова, Г. Нурулліна,

Л. Саяхова, Ю. Степанов, В. Телія, І. Харченкова, В. Шаклеїн та ін.) визначено, що лінгвокультурологічна компетентність – це інтегративна якість фахівця, що відображає готовність і спроможність до взаєморозуміння і взаємодії з представниками іншого лінгвокультурного соціуму на підставі оволодіння знаннями про іншу лінгвокультуру і соціонормативним комунікативним досвідом з метою їх реалізації в різних сферах професійної педагогічної діяльності.

Із нашого погляду сьогодні пошук шляхів ефективної підготовки студентів у системі вищої освіти ведеться з позицій системного, компетентісного, особистісно-діяльнісного, технологічного, міжкультурного підходів тощо. Для нашого дослідження як теоретико-методологічне підґрунтя для розробки технології формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти були обрані системно-діяльнісний (загальнонаукова основа), компетентісний (теоретико-методологічна стратегія) і культурологічний (практико орієнтована тактика) підходи [1].

Комплексне здійснення системно-діяльнісного, компетентісного й культурологічного підходів сприяє забезпеченню аналізу формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти як освітнього процесу, що характеризується поліфункціональністю й відповідного основним тенденціям міжкультурної парадигми освіти, до яких ми віднесли: трансляцію нормативно-ціннісного й культурного досвіду, створення бази для становлення культурних форм самовизначення й комунікативних норм самореалізації особистості студентів – майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; забезпечення культурно-мовної ідентифікації та становлення бікультурної особистості.

За кожного із обраних нами теоретико-методологічних підходів розкривається певна специфіка досліджуваного процесу, але тільки їх комплексне взаємодоповнювальне здійснення дає загальне уявлення про цей феномен.

Отже, на підставі здійснених системно-діяльнісного, компетентісного й культурологічного підходів ми розробили структурно-функціональну технологію формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, якою охоплюються структурні компоненти (мотиваційно-цільовий, змістово-процесуальний та оцінно-результативний блоки), що виконують кожен відповідні функції (цілепокладальну, діагностико-прогностичну, мотивувальну, особистісно-творчу, комунікативно-когнітивну, аксіологічну, діагностико-коригувальну, стабілізаційну й рефлексивно-стимулювальну). Технологія характеризується, окрім традиційних для всіх педагогічних технологій властивостей (системність, цілісність, відкритість, гнучкість, керованість, ефективність), такими важливими особливостями: інтегративністю, прогностичною адекватністю й педагогічної валідністю. Упровадженням розробленої технології сподіваємося забезпечити формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти під час їхнього навчання в закладах вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Давидченко І. Д. Формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів: дис. ... канд. пед. наук. 13.00.04 / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ, 2018. 359 с.
2. Зиновьева Е. И., Юрков Е. Е. Лингвокультурология : теория и практика. Санкт-Петербург : ООО «Издательский дом «МИРС»», 2009. 292 с.
3. Кононенко В. І. Українська лінгвокультурологія : навчальний посібник. К. : Вища школа, 2008. 327 с.